

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas noteikumi" anotācija

Nosaukums	Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas noteikumi
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Privāto pensiju fondu likuma 28. panta astotā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2022. gada 8. februāra normatīvos noteikumus Nr. 11 "Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 11).</p> <p>Noteikumu projekta prasības būs saistošas privātajiem pensiju fondiem, kuri piedāvā noteiktu iemaksu plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteiktu izmaksu plānus vai pensiju plānos paredz biometrisko risku segumu.</p> <p>Privāto pensiju fondu likuma 28. panta astotā daļa paredz Latvijas Bankai pienākumu noteikt tehnisko rezervju aprēķināšanas metodes.</p> <p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai nodrošinātu finanšu tirgus dalībnieku vienotu pieeju pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas metožu piemērošanai, tādējādi veicinot pensiju plānu dalībnieku interešu aizsardzību un pensiju plānu labu pārvaldību.</p> <p>Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi noteikt pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas metodes, tādējādi nodrošinot Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīvā (ES) 2016/2341 par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (pārstrādāta redakcija) (turpmāk – Direktīva 2016/2341), noteikto prasību ieviešanu Latvijas Republikas normatīvajos aktos (sk. Direktīvas 2016/2341 pārņemšanas tabulu anotācijas pielikumā).</p> <p>Salīdzinājumā ar Noteikumu Nr. 11 prasībām attiecībā uz tehnisko rezervju aprēķināšanas metodēm noteikumu projektā veikti tikai tehniski precizējumi, neparedzot izmaiņas regulējošās prasībās.</p> <p>Noteikumu Nr. 11 prasības attiecībā uz tehnisko rezervju izveidošanas kārtību pārnests uz Latvijas Bankas [2024. gada XX. decembra noteikumiem Nr. XXX "Privāto pensiju fondu</p>

	<p>pārvaldības sistēmas izveides noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. XXX)].</p> <p>Noteikumu projekta izstrādes laikā Latvijas finanšu tirgū nav identificēts neviens privātais pensiju fonds, kurš piedāvā noteiktu iemaksu plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteiktu izmaksu plānus vai pensiju plānos paredz biometrisko risku segumu.</p>
<p>Leģitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p> <p>Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un tā dalībniekiem un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina to tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.</p> <p>Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraugs (Latvijas Banka), un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam.</p> <p>Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem, kuri darbojas pensiju fondu jomā, prasības un veicot to ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteikto pienākumu – veicināt ieguldītāju (pensiju plānu dalībnieku) interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Noteikumu projekts ir izstrādāts, lai Latvijas Banka varētu veikt finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraudzību.</p> <p>Noteikumu projekts papildina Privāto pensiju fondu likumā noteiktās prasības ar mērķi nodrošināt vienotu un precīzu regulējošo prasību piemērošanu, uzlabotu profesionālās prakses konsekvenci un sniegtu atbalstu privātajiem pensiju fondiem, veicot tehnisko rezervju aprēķinu.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas prasības tehnisko rezervju aprēķinam, ir izdot finanšu tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus, kas noteiktu vienotas prasības tiem tādā veidā, kas atbilst to darbības apjomiem un sarežģītībai. Noteikumu projekts ievieš Direktīvā 2016/2341 noteiktās prasības pensiju fondu tehniskajām rezervēm.</p> <p>Noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar noteikumu projekta ieviešanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība) un, otrkārt, nav iespējams pēc būtības īstenot citu personu tiesību un sabiedrības labklājības</p>

	aizsardzību ar citiem līdzekļiem, kā arī nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu (ņemot vērā jau esošās prasības), kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem, un tos atsver gaidāmie ilgtermiņa ieguvumi stabilāka finanšu sektora veidā.
Spēkā stāšanās	Noteikumi stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī.
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Noteikumu izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Papildu administratīvais slogs un izmaksas nav paredzamas, jo noteikumu projekts neievieš jaunas prasības attiecībā uz privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķinu. Turklāt noteikumu projekta izstrādes laikā Latvijas finanšu tirgū nav identificēts neviens privātais pensiju fonds, kurš piedāvā noteiktu iemaksu plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteiktu izmaksu plānus vai pensiju plānos paredz biometrisku risku segumu.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) Privāto pensiju fondu likums; 2) Noteikumi Nr. 11; 3) [Noteikumi Nr. XXX] 4) Direktīva 2016/2341.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā saņemto priekšlikumu, iebildumu vai komentāru apkopojums par noteikumu projektu tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.

Pielikums
Latvijas Bankas noteikumu projekta
"Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas noteikumi" anotācijai

Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabula

Latvijas Bankas noteikumu projekta nosaukums: "Privāto pensiju fondu tehnisko rezervju aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts)

Eiropas Savienības tiesību akta nosaukums: Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīvā (ES) 2016/2341 par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (pārstrādāta redakcija) (turpmāk – Direktīva 2016/2341)

Eiropas Savienības tiesību akta pants, punkts vai apakšpunkts, kurā paredzētās prasības Latvijā jāizpilda <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts, kas izpilda A ailē minēto prasību <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Vai A ailē minētā prasība ar B ailē minēto Noteikumu projekta punktu vai apakšpunktu tiek izpildīta pilnībā vai daļēji? <i>(Ja daļēji, norāda, kur un kā ir vai tiks nodrošināta prasības pilnīga izpilde)</i>	Vai B ailē norādītais Noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts paredz stingrākas prasības, nekā A ailē minētā prasība <i>(Ja paredz stingrākas prasības, norāda pamatojumu šādu stingrāku prasību nepieciešamībai)</i>	Vai A ailē minētā prasība ir jāizpilda obligāti? <i>(Ja Eiropas Savienības tiesību akts paredz izvēles iespēju, norāda, vai un kādēļ šī rīcības brīvība Latvijā ir vai nav jāizmanto)</i>	Vai A ailē minētais Eiropas Savienības tiesību akts paredz dalībvalsts paziņošanas pienākumu Eiropas Savienības institūcijām? <i>(Ja paredz, norāda, kas un kādā termiņā šo paziņošanas pienākumu izpildīs)</i>
A	B	C	D	E	F
Direktīvas 2016/2341 15. panta 1. punkta (a) apakšpunkts	Noteikumu projekta 3., 4. un 5. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas 2016/2341 64. pants paredz, ka dalībvalstis paziņo

Direktīvas 2016/2341 15. panta 1. punkta (b) apakšpunkts	Noteikumu projekta 9. un 10. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Eiropas Komisijai par šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc projekta apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.
Direktīvas 2016/2341 15. panta 1. punkta (c) apakšpunkts	Noteikumu projekta 6. un 7. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2016/2341 15. panta 1. punkta (d) apakšpunkts	Noteikumu projekta 8. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	